ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ЗИМОВИХ КАНІКУЛ

І. Під час канікул, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, необхідно чітко виконувати правила дорожнього руху:

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, тримаючись правого боку, обережно по слизькій дорозі, особливо під час ожеледиці. Взуття має бути зручним, підбори - низькими;

- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям або краєм проїзної частини, йти назустріч руху транспортних засобів;

- переходити проїзну частину тільки по пішохідних переходах, у тому числі підземних і надземних, а в разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;

- у місцях, де рух регулюється, керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;

- виходити на проїзну частину з-за транспортних засобів, тільки впевнившись, що відсутні інші транспортні засоби, що наближаються;

- чекати транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;

- на тролейбусних, автобусних зупинках дотримуватись правил посадки до тролейбуса, автобуса;

- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, дозволяється виходити на проїзну частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;

- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком червоного або синього кольору, або спеціальним звуковим сигналом, треба утриматися від переходу проїзної частини або негайно залишити її;

- категорично забороняється вибігати на проїзну частину, влаштовувати ігри на проїзній частині або поблизу неї, переходити проїзну частину не на пішохідному переході або не в установлених місцях;

- категорично забороняється під час зимових канікул учням закладу освіти кататися на велосипедах, мопедах, роликах тощо, що не відповідає погодним умовам і сезону для запобігання ДТП за участю дітей;

- для запобігання ДТП за участю дітей категорично забороняється кататися на санчатах, ковзанах, лижах (інших зимових приладах для розваг) на проїзній частині, катання на вказаних предметах діти повинні здійснювати у спеціально відведених для цього місцях й під наглядом дорослих, батьків;

- сувора й категорична заборона катання з гірок із виїздом на проїзну частину дороги;

- сувора й категорична заборона чіпляння за задній бампер машин для того, щоб здійснити на проїзній частині катання – ці дії визначені вищою категорією небезпеки, що може призвести до ДТП, травмування й загибелі;

- для запобігання травмування дозволяється кататися на ковзанах тільки у відведених для цього спеціальних місцях й на міцному льоду, який не має тріщин;

- учні закладу освіти повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які були отримані на уроках ОБЖ, виховних годинах, предметних уроках;

- перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих заборонено;

- учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування.

II. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:

- забороняється брати з собою вогненебезпечні предмети, які можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, сигарети, легкозаймисті речовини, вогнепальну рідину тощо);

- користуватися газовою плитою вдома тільки зі спеціалізованим електричним приладом для вмикання під наглядом дорослих;

- забороняється застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння; установлювати стільці, крісла тощо, конструкції, які виконано з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи;

- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці ніякі незнайомі чи чужі предмети, які носять характер побутової техніки, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших установах – усе це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;

- не наближатись до електроприладів, музичної апаратури, які живляться струмом.

Користуватись електроприладами тільки в присутності батьків, сухими руками. У разі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки, негайно повідомити дорослих;

- не спричиняти тисняву біля проходів у громадських установах, входах і виходах, у приміщеннях вестибюлю;

- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні;

- у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, диму, негайно вийти на повітря (за двері, балкон) і кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за

номером «101», назвавши своє ім'я, прізвище, свій номер телефону, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні;

- при появі запаху газу в квартирі, приміщенні в жодному разі не вмикати електроприлади, не користуватися стаціонарним або мобільним телефоном, відкрити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була вимкнена й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером «104» чи «101» пожежну охорону; назвавши своє ім'я, прізвище, свій номер телефону, коротко описати ситуацію;

- під час святкування Нового року вдома, в інших закладах, установах суворо дотримуватися вимог протипожежної безпеки; не приходити на свято в одязі із легкозаймистого матеріалу, не просоченого вогнезахисною сумішшю; під час святкування не наближатися близько до новорічної ялинки. В напрямку новорічної ялинки категорично забороняється кидати будь-які предмети;

- забороняється використання відкритого вогню під час новорічних свят (факелів, свічок, феєрверків, бенгальських вогнів, хлопавок тощо), застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння; встановлювати стільці, крісла і подібні конструкції, виконані з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи; категорично забороняється застосування предметів оформлень кімнат, приміщень, декорацій, обладнань, виготовлених із горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо).

ІІІ. Під час канікул перебуваючи вдома, на вулиці, в навчальному закладі, спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо, учні повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:

- під час канікул забороняється наближатись й перебувати біля водоймищ без супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей;

- категорично забороняється виходити на льодову поверхню замерзлого водоймища. Особі, яка провалилася під лід, необхідно подати мотузку, дошку, одяг, не підходити близько до неї. Якщо лід крихкий, треба лягти на нього й проводити операцію рятування в той бік, з якого прийшла людина - в інших місцях лід може бути більш крихким. Не поспішаючи, треба допомогти людині вибратись із води, зняти мокру одежу, зігріти сухою, покликати на допомогу, відвести постраждалого в тепле приміщення, вжити заходів щодо уникнення обмороження постраждалого;

- категорично забороняється наближатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, залишених напівзруйнованих будівлях для запобігання обвалення будівельних матеріалів й попередження травм і загибелі дітей;

- категорично забороняється вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;

- категорично забороняється брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини, невідомого походження пігулки, тощо, що може призвести до отруєння;

- пересуватись необхідно обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не штовхатись, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитись під ноги, щоб не впасти в яму чи у відкритий каналізаційний люк, не травмуватись через ожеледицю;

- не підходити на вулиці до обірваних, обвислих проводів або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння - такі проводи можуть бути ще підживлені електрострумом;

- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами, можна отримати удар електрострумом від високовольтних живлень за 5 метрів;

- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки чи атракціони, турніки, прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до травмування, падіння;

- дотримуватись правил безпеки під час пересування ескалатором, східцями;
- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння із висоти;

- не підходити до відкритих вікон, мити вікна тільки в присутності дорослих, не нахилятися на перила, парапети сходів для запобігання падіння з висоти;

- не спускатись у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища;

- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отриманих укусів хворих тварин на сказ;

- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках ОБЖ, виховних годинах, навчальних уроках.

IV. Під час канікул учні закладу освіти повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома на вулиці, громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі приміщень із чужими людьми, правила попередження правопорушень і насильства над дітьми:

- не розмовляти й не вступати в контакт із незнайомцями, не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції, одразу ж кличте на допомогу й ідіть швидко до людей;

- не сідати й не підходити до автомобілів, у яких сидять незнайомці, навіть якщо вони питають, як проїхати на вулицю, скажіть, що не знаєте, а самі йдіть якнайдалі;

- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям можна до настання темряви;

- діти мають право не відкривати двері дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець питає вас, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро вони знаходяться в сусідів, а в цей час зателефонуйте батькам і двері незнайомцям не відчиняйте;

- будьте подалі від тих, хто влаштовує бійки, не встрявайте в суперечки дорослих і не провокуйте словами, діями агресивну поведінку, яка може призвести до бійки або травми; у стосунках з оточуючими керуйтеся толерантними відносинами;

- не заходьте в під'їзд, у ліфт із незнайомими людьми; одразу кличте на допомогу, якщо незнайомець провокує якісь дії стосовно вас. Будьте уважними, озирайтеся назад й

перевіряйте, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між домами й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться й відійдіть убік, щоб ця людина пройшла повз;

- під час перебування на дискотеці: завчасно попередити батьків про зустріч вас після заходу; необхідно керуватися загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку рухами й словами. У разі небезпечної ситуації необхідно звертатися до служби охорони закладу, викликати поліцію за номером «102», зателефонувати батькам;

- не вчиняти дії, які можуть призвести до правопорушень.

V. Під час канікул учні закладу освіти повинні виконувати правила із запобігання захворювань на грип, інфекційні, кишкові захворювання, педикульоз тощо:

- у разі нездужання не виходити з дому, негайно викликати лікаря – не заражати інших людей;

- хворому виділити окреме ліжко, посуд, білизну;

- приміщення провітрювати постійно;

- у разі контакту із хворим, одягати марлеву маску;

- хворому дотримуватися постільного режиму;

- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;

- постійно мити руки з милом перед їжею;

- не їсти брудні овочі та фрукти, ретельно їх мити, обдавати окропом;

- для запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову; довге волосся в дівчат має бути зібране в зачіску, не користуватись засобами особистої гігієни (розчіскою) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужий одяг, головні убори, а також не передавати іншим свій одяг;

- не вживати самостійно медичні медикаменти, препарати, не рекомендовані лікарем;

- у разі, якщо ви почуваєтеся погано, а дорослих немає поряд, викликайте швидку медичну допомогу за номером «103», описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонуйте батькам.

VI. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів при виникненні надзвичайної або аварійної ситуації:

1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати команди дорослих, які перебувають поряд.

2. Зателефонуйте батькам, коротко опишіть ситуацію, повідомте про місце свого перебування.

3. У разі, якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, зателефонуйте в служби екстреної допомоги за телефонами:

«101» - пожежна охорона;

«102» - поліція;

«103» - швидка медична допомога;

«104» - газова служба – коротко опишіть ситуацію, назвіть адресу, де відбулася надзвичайна ситуація, назвіть своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

4. У разі можливості залиште територію аварійної небезпеки.